

Innspill til Utvalget for framtidens fellesskole fra UHR-Lærerutdanning

ved leder for Nasjonalt fagorgan for grunnskolelærerutdanning Bodil Kjesbo Risøy

1. Hva legger dere i begrepet fellesskolen?

Fellesskolen for fremtiden er en skole for alle barn og unge i Norge. En offentlig skole hvor alle får et likeverdig skoletilbud ut fra sine evner og forutsetninger uansett hvor de bor i landet. En skole med tilstrekkelig antall kvalifiserte lærere i alle fagområder, og hvor lærerne har fleksibilitet og autonomi i sin profesjonelle rolle. En skole i en samfunnsmessig kontekst der alle aktører involvert i arbeid med barn og unge har en felles forståelse av betydningen av forebygging av utenforskap og utjevning av sosial ulikhet.

2. Hva mener dere det er viktigst å bevare ved dagens skole?

Alt som er nevnt ovenfor er viktig å bevare fremover. Fellesskolen må gi et likeverdig opplæringstilbud til alle elever, uansett evner og forutsetninger. Dette forutsetter høyt kvalifiserte lærere, og satsing på attraktive og tilgjengelige lærerutdanninger med bredt fagtilbud over hele landet. Kvalifiserte lærere er avgjørende for en fellesskole av høy kvalitet, så utvalgets arbeid bør ses i lys av behov for fortsatt satsing på rekruttering til læreryrket og lærerutdanning, jf. [Strategi for rekruttering til lærerutdanningene og læreryrket 2024–2030 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no) I møte med nye forventninger og endringer i skole og barnehage er det også viktig å fortsette satsingen på kompetanse- og profesjonsutvikling for lærere i form av forskningsbaserte etter- og videreutdanningstilbud ved universiteter og høyskoler.

3. Hvilke utviklingstrekk i samfunnet mener dere utfordrer fellesskolen?

En framtidssituasjon med press på offentlige ressurser, knapphet på arbeidskraft og demografiske endringer samt større forventninger til skolen, utfordrer fellesskolen. Skolene må bli mer attraktive arbeidsplasser med gode rammer og utviklingsmuligheter for lærerne, slik at lærerne blir i jobbene og slik at flere ønsker å jobbe der. Statistikk viser at vi i store deler av landet vil ha for få kvalifiserte lærere. Mangel på lærere og svak rekruttering til lærerutdanningene utfordrer fellesskolen.

I dag er det langt flere kvinnelige enn mannlige lærere i grunnskolen. Dette utfordrer også fellesskolen, blant annet på bakgrunn av elevenes behov for mannlige rollemodeller. Det er derfor viktig å fortsette satsingen på mangfold i rekruttering til lærerutdanning og læreryrket.

4. Hva skal skolens viktigste oppgaver være i fremtiden?

Å satse på barn og unge! Bringe kunnskapsnasjonen videre gjennom en skole som ivaretar og løfter den faglige og sosiale kunnskapen til barn og unge.

Skolen skal gi alle barn og unge god tilpasset opplæring i et læringsmiljø som gir trivsel og mestring, skolen skal motvirke frafall og være en god arena for forebygging av utenforskap.

Framtidens lærere skal skape arenaer og myndiggjøre elevers/barns demokratiske deltakelse og forståelse, bidra til bærekraftig utvikling, mangfold, likestilling og inkludering, god folkehelse og livsmestring.